

Kadrina valla eelarvestrateegia aastateks 2023-2026

Seletuskiri

Eelarvestrateegia finantsprognosis aastateks 2023-2026. Strateegia eesmärgiks on prognoosida omavalitsuse tegevustulud, tegevuskulud, investeerimis- ja finantseerimistegevus ning nendest lähtuvad rahavood. Eelarvestrateegia annab ülevaate Kadrina valla arvestusüksuse finantsseisust, prognoosib tuleviku rahavoogude kujunemist, sätestab finantsdistsipliini tagamise meetmed luues sellega võimaluse teha otsuseid valla arengu kavandamisel.

Eelarvestrateegia esitab andmed Kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seaduses (KOFS) nõutud koosseisus ja kujul. Eelarvestrateegia vaadatakse üle iga-aastaselt ja kinnitatakse volikogu poolt esitamiseks Rahandusministeeriumile.

Eelarvestrateegias koostamise lähtealuseks on Kadrina valla arengukava, Statistikaameti, Eesti Töötukassa ja Rahandusministeeriumi andmed ja majandusarengu prognoosid.

Eelarvestrateegia koostatakse lähtudes tekkepõhisuse printsiibist.

Põhitegevuse prognoos

Põhitegevuse tulud

Põhitegevuse tuludena käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi tulusid: 1) maksutulud; 2) tulud kaupade ja teenuste müügist; 3) saadavad toetused; 4) muud tegevustulud.

	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	7 742 811	8 210 373	8 557 000	9 029 500	9 447 625	9 911 406
Maksutulud	4 630 460	4 994 000	5 332 000	5 682 000	5 982 000	6 332 000
sh tulumaks	4 457 991	4 812 000	5 150 000	5 500 000	5 800 000	6 150 000
sh maamaks	171 173	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000
sh muud maksutulud	1 296	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	243 609	240 385	250 000	262 500	275 625	289 406
Saadavad toetused tegevuskuludeks	2 846 966	2 963 988	2 960 000	3 070 000	3 175 000	3 275 000
sh tasandusfond	595 764	570 401	580 000	590 000	595 000	595 000
sh toetusfond	2 096 676	2 132 988	2 200 000	2 300 000	2 400 000	2 500 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	154 526	260 599	180 000	180 000	180 000	180 000
Muud tegevustulud	21 775	12 000	15 000	15 000	15 000	15 000

Põhitegevuse tulude prognoosi eeldused:

- Tulumaksu laekumise kasv on kavandatud keskmiselt 6,3% aastas.
- Maamaksu laekumine on kavandatud igal aastal 180 000 eurot kuna on kehtestatud maamaksuseadusega sätestatud maksimaalsed maksumäärad

- Tulud kaupade ja teenuste müügist ja toetusfondi eraldised suurenevad igal aastal lähtuvalt palgakasvu ja tarbijahinna indeksi prognoositud muutustest
- Tasandusfondi eraldise kasvuks on kavandatud 1,1 % aastas
- Toetusfondi tulude kasv kavandatud keskmiselt 4,1% aastas eelkõige eeldades õpetajate palgatoetuse kasvu
- Muud saadavad toetused tegevuskuludeks on kogu strateegiaperioodi jooksul kavandatud samale tasemele
- Laekumised kaevandamisõiguse tasust ja vee erikasutusest ning saastetasud (muud tegevustulud) on kavandatud igal aastal 15 000 eurot

Põhitegevuse tulude suurenemine on planeeritud keskmiselt 4% aastas jõudes aastaks 2026 9,9 miljoni euroni.

Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kuludena käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFIS-i regulatsioonist järgmisi kulusid: 1) antavad toetused; 2) muud tegevuskulud.

Strateegia koostamisel on kulude planeerimisel lähtutud efektiivsuse ja kokkuhoiu põhimõtetest.

	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Põhitegevuse kulud kokku	6 897 757	7 721 603	8 003 300	8 215 300	8 387 700	8 540 148
Antavad toetused tegevuskuludeks	607 047	727 040	700 000	725 000	725 000	725 000
Muud tegevuskulud	6 290 709	6 994 563	7 303 300	7 490 300	7 662 700	7 815 148
sh personalikulud	3 935 342	4 494 860	4 720 000	4 830 000	4 950 000	5 049 000
sh majandamiskulud	2 354 287	2 489 703	2 543 000	2 620 000	2 672 400	2 725 848
sh muud kulud	1 081	10 000	40 300	40 300	40 300	40 300

Põhitegevuse kulude prognoosi eeldused

- Personalikulude suurenemine on kavandatud 2023. aastal 5%, 2022. edaspidi keskmiselt 2,3% aastas
- Majandamiskulude suurenemine on kavandatud 2023. aastal 2,1% ja edaspidi keskmiselt 2,3% aastas
- Antavad toetused tegevuskuludeks 2023. aastal vähenevad (aastal 2022. oli eelarves erakorraline toetus OÜ Kadriina Hooldekodu likvideerimiskulude katteks). Aastal 2024. kavandatud tõus 3,6%.

Põhitegevuse kulud 2023. aastal kasvavad 3,6%, edaspidi keskmiselt 2,4% aastas jõudes 2026. aastaks 8,5 miljoni euroni.

Põhitegevuse tulem

Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja kulude vahe, mille väärtus aruandeaasta lõpu seisuga peab olema null või positiivne. Eelarvestrateegia perioodil ületavad tulud igal aastal kulusid.

	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Põhitegevuse tulem	845 054	488 770	553 700	814 200	1 059 925	1 371 258

Strateegia eesmärgiks on põhitegevuse tulude-kulude ülejäägi saavutamine võimalikult suurel määral, tagamaks piisavad vahendid laenukohustuste tasumiseks ja investeerimiseks.

Investeeringustegevus

Investeeringustegevuse rahavoogudes käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi koostisosi: 1) põhivara soetus; 2) põhivara müük; 3) põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine; 4) põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine; 5) osaluste soetus; 6) osaluste müük; 7) muude aktsiate ja osade soetus; 8) muude aktsiate ja osade müük; 9) antavad laenud; 10) tagasilaekuvad laenud; 11) finantstulud ja finantskulud.

Investeeringute planeerimisel on strateegia vaates eelistatud Euroopa Liidu ja siseriiklike toetuste abil tehtavad investeeringud. Strateegiaperioodil on kavandatud investeeringutoetus kolm miljonit eurot Kadrina Keskkooli hoone renoveerimiseks.

	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Investeeringustegevus kokku	-1 850 610	-735 890	-821 670	-2 411 670	-5 446 000	-526 000
Põhivara müük (+)	0	0	200 000			
Põhivara soetus (-)	-2 386 827	-700 100	-930 000	-2 315 000	-8 315 000	-315 000
<i>sh projektide omaosalus</i>	-1 759 002	-633 240	-930 000	-2 315 000	-5 315 000	-315 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	627 825	88 860	0	0	3 000 000	0
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-80 486	-113 980	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Tagasilaekuvad laenud (+)	18 330	18 330	18 330	18 330		
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	544	0				
Finantskulud (-)	-29 996	-29 000	-40 000	-45 000	-61 000	-141 000

Vallavara müügist on 2023. aastal kavandatud tulu 200 tuhat eurot. Müüakse osaühingu Kadrina Hooldekodu likvideerimisel valla omandisse tulev hoonestatud kinnistu Undla külas. Tagasi laekub laen aktsiaseltsilt Kadrina Soojus kuni aastani 2024. Osaluste soetust ja müüki strateegiaperioodil kavandatud ei ole.

Strateegiaperioodil on planeeritud investeeringud kokku 11,9 miljonit eurot, millest 3 miljonit eurot on kavas katta toetuste arvelt ja 8,9 miljonit omavahenditest. Strateegiaperioodi suurima investeeringuna on kavas Kadrina Keskkooli uue koolihoone ehitus. Lisaks on kavas jätkata teede renoveerimisega, kaasava eelarvega ja võimalike muude väiksemate investeeringutega.

Järgnevas tabelis on toodud ülevaade strateegiaperioodil kavandatavatest investeeringutest tegevusvaldkondade lõikes.

Investeeringud tegevusvaldkondade lõikes	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	0	15 000	15 000	15 000	15 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		15 000	15 000	15 000	15 000
03 Avalik kord ja julgeolek	5 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	5 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
04 Majandus	190 000	300 000	300 000	300 000	300 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	30 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	160 000	300 000	300 000	300 000	300 000
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	8 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	8 000				
08 Vaba-aeg, kultuur ja religioon	190 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	20 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	170 000				
09 Haridus	307 100	615 000	2 000 000	8 000 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	11 860			3 000 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	295 240	615 000	2 000 000	5 000 000	
KÕIK KOKKU	700 100	930 000	2 315 000	8 315 000	315 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	66 860	0	0	3 000 000	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	633 240	930 000	2 315 000	5 315 000	315 000

Üldise valitsussektori investeeringuks on kaasav eelarve igal aastal 15 000 eurot. Majandusvaldkonnas on kavas investeerida jätkuvalt teede korrashoidu ja kergliiklusteede rajamisse. Haridusvaldkonnas on kavas 2023 aastal Kadrina Keskkooli renoveerimise projekti koostamine. Perioodil 2024-2025 on kavas kooli hoone renoveerimine. Investeeringu eelarveline maksumus selgub pärast ehitusprojekti valmimist (märts 2024). Ehitusega on kavas alustada juunis 2024 kuid ehituse alustamine sõltub võimaliku kaasrahastuse saamisest ja majandusolukorrast ning turusituatsioonist.

Finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus.

Finantseerimistehingud on põhitegevuse tulemi ja investeerimistegevuse kulude vahe katmiseks teostatavad finantstehingud (laenude võtmine jms.). Finantseerimistegevuse rahavoogudes käsitletakse tulenevalt KOFIS-i regulatsioonist järgmisi elemente: 1) laenude võtmine; 2) võetud laenude tagasimaksmine.

Likviidsete varade muutus on raha ja pangakontode saldo muutus.

	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Finantseerimistegevus	13 816	-123 304	13 296	1 683 296	4 671 958	-741 000
Kohustiste võtmine (+)	800 000	710 000	800 000	2 300 000	5 300 000	
Kohustiste tasumine (-)	-786 184	-833 304	-786 704	-616 704	-628 042	-741 000

Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 103 056	-370 424	-254 674	85 826	285 883	26 258
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	-111 316	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	747 535	377 111	122 437	208 263	494 146	598 404
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	3 530 782	3 383 450	3 396 746	5 080 042	9 752 000	9 011 000

2022. aasta lõpu seisuga on kavandatud laenukoormus kogumahus 3,4 miljonit eurot. Strategia perioodil on kavas võtta uusi kohustisi summas 8,4 miljonit eurot. Kavas on võtta laenu 2023. aastal 0,8 miljonit eurot tagasimakse tähtajaga 10 aastat ja aastatel 2024-2025 7,6 miljonit eurot tagasimakse tähtajaga 20 aastat.

2022. aasta likviidsete vahendite saldo põhineb kinnitatud eelarvel. Aasta lõpu seisuga peab likviidsete vahendite maht olema suurem kui null. Vajadusel võib aastasiseselt kasutada likviidsete vahendite puudujäägi korvamiseks arvelduskrediiti.

Ülevaate Kadrina valla olemasolevatest ja planeeritavatest laenudest ja nende tagasimaksetest annab allolev tabel.

Laenukohustised		Laenude tagasimaksed			
Krediitiasutus	Jääk seisuga 31.12.2022	2023	2024	2025	2026
Laenukohustised LHV Pank					
KL-2001515KA	429 450	177 704	177 704	74 043	
KL-030717KA	250 000	250 000			
LL-20200825KV	1 040 000	130 000	130 000	130 000	130 000
Laenukohustised SEB Pank					
Laen 2019025451	234 000	78 000	78 000	78 000	
Laenukohustised Swedbank					
Laen 21-656630-JI	720 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Tagasimaksed kokku		715 704	465 704	362 043	210 000
Laenukohustiste jääk perioodi lõpus kokku	2 673 450	1 957 746	1 492 042	1 129 999	919 999
Kavandatavad laenud	710 000	800 000	2 300 000	5 300 000	
Kavandatavate laenude tagasimaksed		71 000	151 000	266 000	531 000
Tagasimaksed koos kavandatavate laenudega		786 704	616 704	628 043	741 000
Laenukohustiste jääk perioodi lõpus (koos kavandatavate laenudega)	3 383 450	3 396 746	5 080 042	9 752 000	9 011 000

Netovõlakoormuse näitajad

Kadrina valla netovõlakoormus strateegiaperioodil.

	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Netovõlakoormus (eurodes)	2 783 247	3 006 339	3 274 309	4 871 779	9 257 854	8 412 595
Netovõlakoormus (%)	35,9%	36,6%	38,3%	54,0%	98,0%	84,9%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	7 742 811	6 568 298	6 845 600	8 142 000	9 447 625	9 911 406
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	80,0%	80,0%	90,2%	100,0%	100,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	4 959 564	3 561 960	3 571 291	3 270 221	189 771	1 498 811

Finantseerimistegevuse rahavoogudes on kesksel kohal netovõlakoormus ehk võlakohustiste suuruse ja likviidsete varade (sularaha ja pangakontodel olevad rahalised vahendid) kogusumma vahe, kus netovõlakoormuse arvestuses võetakse võlakohustisena arvesse bilansis kajastatud kohustised (laenud ja saadud ettemaksud). Netovõlakoormuse ülemmäär võib seaduse järgi kujuneda kuni 100% põhitegevuse tuludest sõltudes põhitegevuse tulemi suhtest põhitegevuse tuludesse.

Strateegias kavandatud netovõlakoormus 2023. aasta lõpu seisuga on 38,3% (lubatav ülemmäär 100%). Kadrina vallal on strateegiaperioodil kavandatud Kadrina Keskkooli hoone renoveerimine, milleks on kavas leida kaasrahastust 3 miljonit eurot ja omafinantseeringu katmiseks võtta laenu 7,6 miljonit eurot. Selle tõttu jõuab netovõlakoormus aastal 2025 98%-ni lubatavast 100%-st.

Arvestusüksus ja finantsdistipliin

Eelarvestrateegia koostatakse kohaliku omavalitsuse arvestusüksusele. Arvestades 2021. aasta majandustegevuse tulemusi on Kadrina valla arvestusüksuses kaks sõltuvat üksust: osaühing Kadrina Kommunaal ja sihtasutus Kadrina Spordikeskus.

Osaühingu Kadrina Kommunaal põhitegevuseks on remondi- ja hooldustööde osutamine Kadrina vallale ja elanikonnale, elektrienergia müügi vahendamine, kruusakarjääri haldamine ja haldusteenuse osutamine korteriühistutele.

SA Kadrina Spordikeskus pakub sportimisvõimalusi ja osutab sporditeenuseid nii füüsilistele kui juriidilistele isikutele ja pakub majutusteenust.

Sõltuvate üksuste põhitegevuse tulemi ja netovõlakoormuse arvestamiseks tuleb samuti rakendada kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele vastavat metoodikat.

Osaühingu Kadrina Kommunaal põhilised finantsnäitajad.

	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Osaühing Kadrina Kommunaal						
Põhitegevuse tulud kokku (+)	494 637	500 000	520 000	520 000	520 000	520 000
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	320 994	325 000	325 000	325 000	325 000	325 000
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatel üksustel	28 417	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000

Põhitegevuse kulud kokku (+)	442 610	480 000	500 000	500 000	500 000	500 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	128					
Põhitegevustulem	52 027	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Investeeringustegevus kokku (+/-)	-97 387					
Eelarve tulem	-45 360	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-45 360	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	0					
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	457 120	477 120	497 120	517 120	537 120	557 120
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga		0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

OÜ-l Kadrina Kommunaal strateegiaperioodil investeeringuid planeeritud ei ole, kavas on igal aastal põhitegevuse kulud hoida väiksemana põhitegevuse tuludest.

Sihtasutuse Kadrina Spordikeskus põhilised finantsnäitajad.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Sihtasutus Kadrina spordikeskus	täitmine	eeldatav täitmine	eelarve	eelarve	eelarve	eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	292 692	300 000	345 000	345 000	345 000	345 000
sh saadud tulud kohaliku omavalitsuselt	207 985	226 750	225 000	225 000	225 000	225 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt						
Põhitegevuse kulud kokku (+)	289 063	330 000	345 000	345 000	345 000	345 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega						
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega	28 417	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Põhitegevustulem	3 629	-30 000	0	0	0	0
Investeeringustegevus kokku (+/-)	0					
Eelarve tulem	3 629	-30 000	0	0	0	0
Finantseerimistegevus (-/+)	0					
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	3 629	-30 000				
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	30 244	244	244	244	244	244
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga		0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

SA-l Kadrina Spordikeskus strateegiaperioodil investeeringuid kavandatud ei ole, plaanis on hoida tulude ja kulude maht tasakaalus.

Kadrina valla arvestusüksuse põhilised finantsnäitajad.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Sihtasutus Kadrina spordikeskus	täitmine	eeldatav täitmine	eelarve	eelarve	eelarve	eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	7 972 616	8 413 623	8 827 000	9 299 500	9 717 625	10 181 406
Põhitegevuse kulud kokku	7 071 906	7 934 853	8 253 300	8 465 300	8 637 700	8 790 148
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulem	900 710	478 770	573 700	834 200	1 079 925	1 391 258
Investeermistegevus kokku	-1 966 327	-754 220	-840 000	-2 430 000	-5 446 000	-526 000
Eelarve tulem	-1 065 617	-275 450	-266 300	-1 595 800	-4 366 075	865 258
Finantseerimistegevus	32 146	-104 974	31 626	1 701 626	4 671 958	-819 000
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 144 787	-380 424	-234 674	105 826	305 883	46 258
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	-111 316	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 234 899	854 475	619 801	725 627	1 031 510	1 077 768
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	3 530 782	3 383 450	3 396 746	5 080 042	9 752 000	8 933 000
Netovõlakoormus (eurodes)	2 295 883	2 528 975	2 776 945	4 354 415	8 720 490	7 855 231
Netovõlakoormus (%)	28,8%	30,1%	31,5%	46,8%	89,7%	77,2%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	7 972 616	6 730 898	7 061 600	8 342 000	9 717 625	10 181 406
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	80,0%	80,0%	89,7%	100,0%	100,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	5 676 733	4 201 924	4 284 655	3 987 585	997 135	2 326 175

Arvestusüksuse konsolideeritud näitajad eelarvestrateegia perioodil vastavad KOFS-i normatiividele.

Kokkuvõtteks saab kinnitada, et Kadrina vald peab strateegiaperioodil kinni riigi poolt kohalikele omavalitsustele kehtestatud finantsdistsipliini tagamise meetmetest. Netovõlakoormus jääb kõikidel strateegiaperioodi aastatel väiksemaks lubatavast netovõlakoormuse ülemmäärast.

Kadrina valla arvestusüksus on finantssituatsioonis, kus personali- ja majanduskulude konservatiivse planeerimise korral koos kavandatavate pangalaenudega on võimalik järgneval neljal aastal teha investeeringuid 11,9 miljoni euro väärtuses, investeeringud on kavandatud 3 miljonit eurot kaasrahastuse arvelt ja 8,9 miljonit omavahenditest.